

на могилката; между тъхъ има и малки каменни блокове, стърчащи надъ земята. Могилката е имала диаметъръ 10 м. и е разхвърлена въ ново време. Този долменъ по устройството си е единственъ въ Чевноморското крайбръжие.

6 (66). На седловината между върховете Китка и Петро-байръ, надъ извора Георги-връсъ¹⁾ се намира простъ долменъ, нареченъ Змеюва дупка²⁾.

Отъ главната му камара сж запазени побититѣ плохи; страничните камъни сж дълги и излизатъ извънъ напрѣчнитѣ (до 0·7 м.); камарата 1·6 м. широка и 1·7 м. дълбока; входътъ почти квадратенъ съ страна 0·45 м. Отъ покрива запазени само части, паднали до долмена. Другитѣ части на долмена унищожени. Каменната могила разхвърлена. Осьта сочи с. с.-з.

7 (67). На равната мѣстностъ на юго-западния склонъ на в. Китка има остатъци отъ една група отъ 7 долмена, почти напълно унищожени.³⁾

8 (68). На ръта, който се спуска отъ в. Китка (Палурия) къмъ носа Зейтинъ-бурну, въ източната частъ на ръта, наречена Еля-байръ, казватъ че има долменъ „Дѣдо - Кировата - Кашла.“ Този долменъ не можахме да намѣримъ.

На в. Узунджа на северо-западъ отъ с. Кюприя има развалена могилка отъ „змеюва кѣща“ (споредъ едно съобщеніе).

VII. Въ ново-придобититѣ следъ последната балканска война земи въ Странджа-планина (околии Малко-Търновска и Василико) долменитѣ не сж толкова разпространени. Тѣ сж уединени или въ малки групи.

А. Въ порѣчието на рѣкитѣ, които се вливатъ въ Черно-море, отъ носа Атлиманъ до гр. Ахтополъ, намѣрихме долмени само на едно мѣсто.

1 – 3 (70 – 72). Отъ ръта, който съединява дветѣ планински групи на западъ отъ гр. Василико и Ахтополъ – Голешъ съ Папиитѣ надъ изворитѣ на р. Лисово, се отдѣля къмъ юго-западъ рѣтъ Синанево надъ дѣсния брѣгъ на Синаневски долъ. Върху този рѣтъ се намиратъ разрушени три долмена: два на едно мѣсто, а третиятъ на юго-западъ отъ тѣхъ. Отъ последния е запазена могилка отъ разхвърлени дребни камъни съ диаметъръ до 9 м.; отъ долмена сж запазени само части отъ страничните камъни на предната камара, отдалечени 18 м. единъ отъ другъ и между тѣхъ частъ отъ покривната ѝ плоча (1·7 × 1 м.). По периферията на могилката личатъ и по-едри камъни отъ крѣглата подпорка на насипа.

Б. Въ порѣчието на р. Велѣка се намиратъ долмени само до дветѣ рѣки, които съставятъ тази рѣка: р. Каранлъкъ и р. Голѣма.

До първата отъ дветѣ рѣки се намиратъ следнитѣ долмени:

1) Рупцитѣ употребяватъ „връсъ“ вмѣсто кладенецъ, изворъ (Brѣs).

2) Сборникъ, IV, стр. 9 и 10, № 2, фиг. 2.

3) Сборникъ, IV, стр. 10, фиг. 4.